

Učitelka Adillah: S rasismem jsem se v Jihlavě ani v Česku nesetkala

Je normální, že lidé mají pocit, že je někde něco lepšího. Já jsem v Jihlavě šťastná, protože se tady pořád něco děje, říká téměř čtyřicetiletá Adillah Paraze z Jihoafrické republiky, která již dva roky žije v Jihlavě.

■ Veronika Dawidowicz

Adi, odkud pocházíš?

Jsem z velkého kraje v Jižní Africe. Má 11,1 milionu obyvatel a nachází se blízko oceánu. Tedy přesněji zhruba tři hodiny cesty, ale v Jižní Africe to bereme jako krátkou vzdálenost.

Proč ses rozhodla přestěhovat do České republiky?

Byla jsem v Česku na návštěvě v roce 2022, abych navštívila svého šéfa a moje studenty. Když jsem se vrátila zpět domů, rozhodla jsem se, že se sem přestěhuji. Mám zde spoustu přátel a lidí, na kterých mi záleží.

Bylo to překvapení nejen pro mou rodinu, ale i pro mě. Nečekala jsem, že se budu chtít stěhovat tak brzy. Brala jsem to jako prázdniny v Česku. Taková klasická návštěva.

Jenže jak jsem byla zpět v Jižní Africe, řikala jsem si: Co budu dělat? Česko mi chybí... Chybí mi ta kultura, architektura...

Bylo pro tebe těžké rozhodnutí se přestěhovat? Kvůli rodině, sobě...

Rozhodně ano. Maminka je z dědečkovy strany částečně Evropanka a tatínek je Ind, takže jsem vyrůstala ve velmi tradiční indické rodině.

Zpočátku mi stěhování rozmlouvali, říkali, ať zůstanu. Nakonec ale mé rozhodnutí respektovali. Pokud by řekl, ať neodcházím, zůstanu.

Trvalo dlouho, než se stěhování do ČR zrealizovalo?

Čekala jsem šest měsíců, než mi byly schváleny veškeré náležitosti pro stěhování do Česka, a bylo to opravdu stresující, protože pokaždé, když jsem kontaktovala ministerstvo, řekli mi jen: Vydržte, pracujeme na tom. Po čtyřech měsících už jsem si řekla, že se to asi nestane a nevyjde to.

Když pak přišel e-mail o schválení mé žádosti, začala jsem plakat. Řekla jsem si: Páni, začnu žít svůj vlastní život, sama za sebe... a v Česku.

Ani na chvíli jsi neváhala?

Vůbec. Byla jsem si naprosto jistá, že stěhování do Česka je to, co chci, a tvrdě jsem pracovala a šetřila peníze, abych mohla tento plán zrealizovat. Pro mou rodinu to samozřejmě bylo obtížné.

Kolik ti tedy bylo let, když ses v roce 2023 přestěhovala?

Bylo mi dvacet dva let.

V čem je největší rozdíl mezi Českem a Jižní Afrikou?

Je zde samozřejmě spousta velkých rozdílů, ale tím největším je rozhodně bezpečnost. Nemusíte se bát nikam jít. Také jsou zde velmi laska-

ADILLAHA je učitelkou anglického jazyka. Sama však pracuje na zlepšení své češtiny a snaží se mluvit česky každý den nebo pochyťává fráze, například na cestě v MHD, a od svých studentů si je pak nechává překládat. Foto: Veronika Dawidowicz

ví lidé. Nebojí se pomáhat. Jste velmi zásadová země. Musíte tu respektovat pravidla.

V Jižní Africe je lidé nerespektují a obzvlášť pro ženy není bezpečné chodit tam někde o samotě. Nejen v noci, ale třeba i přes den je nebezpečné jít si zaběhat do lesa.

V JAR je hodně násilí a krádeží, které je způsobeno vysokou populací. Je tam spousta lidí z různých zemí v Africe a mají jiné pohledy na to, co se smí a co ne. A to je problém. Vláda neví, jak s tím bojovat, a tak to nechává být.

Na druhou stranu, v Jižní Africe když jdete do restaurace, tak servírka se s vámi hned dá do řeči. Zeptá se, jak se máte, co děláte... Tady se to v Česku nevidí tak často.

Proč sis vybrala právě Jihlavu a ne nějaké větší město?

Je zde společnost, pro kterou pracuji, a navíc mi Jihlava připomíná moje rodné město. Jinak se mi moc líbí Praha a její architektura. Ale Jihlava je menší město a lidé zde jsou si blíží.

A co Češi? Jsou k tobě přátelští?

Musím říct, že vůbec nemám žádnou špatnou zkušenost. Možná je to tím, že jsem velmi přátelská a otevřená. Třeba v autobuse se mi stává, že si se mnou chtějí starší lidé povídat. A je to kouzelné. U nás doma si

lidé často říkají: Panebože, ty jdeš do Evropy? Vždyť tam nejsou přátelští lidé, ale není tomu tak.

Takže ses nesetkala s rasismem v Česku?

Ne, nikdy. Mluvila jsem ještě s pár přáteli-cizinci, kteří zde žijí, a ti říkali, že se s ním setkali. Ale je to podle mě určité i o té osobnosti daného člověka a nastavení mysli. Pokud sem přijedete s tím, že je tu hodně rasismu, tak ho uvidíte všude. Navíc já jsem člověk, který se umí velmi rychle přizpůsobit a vycházet s lidmi.

Říkáš, že se dobře přizpůsobuješ. Znamená to, že se učíš česky?

Ano. Nemám sice moc času na učení, ale například když jedu autobusem, tak poslouchám, jak lidi mluví, a pak se ptám mých studentů angličtinou: Tohle jsem slyšela na zastávce, co to znamená? A oni mi to přeloží, vysvětlí a já se to pak učím používat v praxi.

Například jsem si byla vyřizovat kartičku na dopravu a paní, jelikož už mě zná, ví, že neumím česky. A byla mile v šoku, když jsem nedávno přišla a řekla jí: Prosim moji kartu platit pro dnes.

Já si moc užívám tyhle moje malé pokroky. Každý den alespoň trochu mluvím česky. Například objednávám kávu nebo jídlo v restauraci, a to pomáhá.

Cestuješ hodně?

Pocházím z rodiny, kde jsme cestovali opravdu hodně. Moje matka nás často brávala na různá místa a cestovali jsme po celém světě, ale do Evropy moc ne. Teď, když zde žiji, snažím se ji poznávat víc.

Chodíš se v Jihlavě někam bavit?

Moc jsem si v létě užila s přáteli koncert na náměstí. Byla tam úžasná atmosféra. Mám pocit, že v Jihlavě se pořád něco děje. U nás doma, když se chci jít bavit, musím cestovat tři hodiny, abych se dostala na nějaký koncert nebo akci. Díky tomu, že Jihlava je malá, je prostě všechno blízko.

To je hodně zajímavý poznatek, protože opravdu dost Jihlavanů si myslí, že v Jihlavě se nic neděje...

To vážně? Tak to mám naprosto opačné pocity. (smích) Když jsem si hledala například nějaké události na Facebooku, pořád tam něco bylo a já si říkala: Kéž by to takhle bylo i u nás v Jižní Africe.

Čím si myslíš, že to je?

Jsem si téměř jistá, že je to lidmi tady v Česku. To oni dělají Českou republiku lepší. Není to vládou nebo událostmi. Je to lidmi.

A to je to, co na Česku miluji a obdivuji.

Co se ti třeba líbí na Jihlavě?

Ta svoboda, kdy si jen tak zajdete na drink nebo kávu s přáteli nebo že se ráno vzbudím a můžu si jít zaběhat do lesa. Všechno je tu tak čisté, krásné. Když o tom přemýšlím... žiju tak nádherný život. Mám kolem sebe lidi, které mám ráda a oni mě, mám vše, co potřebuji a jsem za to tak vděčná.

Když poslouchám tvoje nadšení... Myslíš si, že si lidé v Česku vážně toho, kde žijí?

Myslím si, že ano. Ale taky je normální, že vždycky má člověk pocit, že někde je něco víc. Ale považuji Čechy za velmi spokojené lidi.

Takže neplánuješ návrat do Jihoafrické republiky?

Rozhodně ne. (smích) Nemyslím to špatně. Chybí mi moje rodina a blízcí, a pokud by někdo onemocněl nebo se něco stalo, okamžitě za nimi poletím. Ale do budoucna chci žít tady v Česku. I kvůli té bezpečnosti, která tu je. Jsem šťastná, že mám možnost tady žít.

Jaký je tvůj životní sen?

Chci, aby se mi dařilo, a chci být úspěšná. Chci se podívat na svůj život a říct si, že jsem byla dobrým člověkem a pomáhala i ostatním cítit se lépe. Chci, aby lidé mohli říct, že umím kolem sebe šířit pozitivní energii.

Mým snem není mít spoustu peněz a drahá auta. Jsem velmi tradiční člověk, takže v budoucnu určitě chci mít manželku, rodinu a domov. Aktuálně mě naplňuje moje práce učitelky a celkově miluji svůj život a užívám si ho maximálně.